

Warszawa, 23 marca 2023 roku

OPZZ/SK/ 885 /2023

**Szanowna Pani
Marlena Małąg
Minister Rodziny i Polityki Społecznej**

Szanowna Pani Minister,

Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych przypomina o petycji w sprawie zniesienia wygasającego charakteru emerytur pomostowych złożonej w dniu 19.10.2022 r. i stanowczo domaga się uchylenia przepisu art. 4 pkt 5 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych, który zakłada wygasający charakter tych świadczeń.

Niestety, rozmowy toczone od lat na poziomie Rady Dialogu Społecznego nie doprowadziły do uzyskania ze strony rządowej zapewnienia w zakresie uchylenia wygasającego charakteru emerytur pomostowych. Również ostatnie posiedzenia Zespołu RDS ds. Ubezpieczeń Społecznych, które odbywały się po złożeniu petycji, nie spowodowały uzyskania jednoznacznej deklaracji. Nie ma naszej zgody na dalsze zwlekanie przez Ministerstwo z decyzją o koniecznych zmianach w ustawie o emeryturach pomostowych.

W związku z powyższym domagamy się niezwłocznego podjęcia przez Panią Minister działań w zakresie uchylenia przepisu art. 4 pkt 5 ustawy o emeryturach pomostowych, który uzależnia przyznanie prawa do świadczenia od daty rozpoczęcia pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze. Oczekujemy, że do dnia 28 kwietnia 2023 r. otrzymamy odpowiedź z decyzją pozytywną w zakresie planu uchylenia wygasającego charakteru emerytur pomostowych. Jednocześnie informujemy, że brak odpowiedzi na niniejsze pismo będzie stanowić podstawę do podjęcia przez Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych wszelkich możliwych prawnie działań, niezbędnych do zrealizowania naszego postulatu.

W załączeniu przekazujemy ponownie treść petycji.

Z poważaniem OPZZ

Sebastian Koćwin

**Petycja w sprawie uchylenia
wygasającego charakteru emerytur pomostowych oraz poszerzenia katalogu prac
w szczególnych warunkach i o szczególnym charakterze**

Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych oraz Forum Związków Zawodowych, działające wspólnie, stanowczo domagają się uchylenia przepisu art. 4 pkt 5 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych, który zakłada ich stopniowe wygaszanie, oraz poszerzenia katalogu prac w szczególnych warunkach i o szczególnym charakterze.

Emerytury pomostowe miały być ściśle powiązane z budową alternatywnego systemu ochrony osób wykonujących prace uciążliwe. W art. 53 tej ustawy zawarto zobowiązanie przygotowania strategii sektorowej dotyczącej wspierania zatrudnienia i aktywizacji zawodowej osób wykonujących przez co najmniej 15 lat prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, którym nie przysługuje prawo do emerytury pomostowej. Strategia ta miała zostać przygotowana do końca 2014 r. przez ministra właściwego do spraw pracy na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Oznaczało to wolę ścisłego powiązania obowiązku opracowania ww. strategii z wygasającym charakterem emerytur pomostowych.

Pomimo tego, że już 8 lat temu upłynął ostateczny termin na przygotowanie strategii, rząd nie wywiązał się z nałożonego nań zobowiązania. Niespełnienie obietnicy stworzenia strategii sektorowej, a także fakt, że zakładany postęp technologiczny nie poprawił warunków pracy w stopniu upoważniającym do stwierdzenia, że warunki szkodliwe zostały w całości wyeliminowane, czyni postulat uchylenia wygasającego charakteru emerytur pomostowych w pełni zasadnym.

Ponadto zauważamy, że wątpliwości konstytucyjne i wielkie niezadowolenie budzą przepisy prawne, zgodnie z którymi pracodawca opłaca składki na Fundusz Emerytur Pomostowych za zatrudnionych przez siebie pracowników wykonujących pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, którzy nigdy nie nabędą prawa do emerytury pomostowej.

Prowadzi to do powstawania rażąco niesprawiedliwych sytuacji, w których zatrudnieni w tym samym zakładzie pracy, na takich samych stanowiskach i wykonujący taką samą pracę mają inną sytuację prawną, uzależnioną jedynie od daty podjęcia pracy. Tym samym naruszona została podstawowa zasada ubezpieczenia społecznego, zgodnie z którą ubezpieczyciel (w tym przypadku Państwo) zobowiązuje się do wypłaty określonego świadczenia w przypadku zajścia ryzyka, od którego pracownik jest ubezpieczony i wnoszona jest za niego składka na to ubezpieczenie.

Znaczną część wątpliwości OPZZ podzielił Trybunał Konstytucyjny, który w wyroku z dnia 16 marca 2010 r., sygn. akt K 17/09 wyraził zastrzeżenia co do pewnych elementów mechanizmu wygaszania praw do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym, wskazując, że wywołały one wątpliwości z punktu widzenia zasady zaufania obywateli do państwa i stanowionego przez nie prawa.

Biorąc pod uwagę duży, pozytywny wymiar społeczny proponowanych przez OPZZ oraz FZZ zmian prawnych i oczekiwania licznych grup pracowników i pracowników, oczekujemy od Pani Minister niezwłocznych działań w zakresie:

- uchylenia przepisu art. 4 pkt 5 ustawy o emeryturach pomostowych, który uzależnia przyznanie prawa do emerytury pomostowej nie od rodzaju wykonywanej pracy, a od daty jej rozpoczęcia;
- poszerzenia katalogu prac wykonywanych w szczególnych warunkach i o szczególnym charakterze.

Jest to uzasadnione faktem, że wiele grup zawodowych zostało pominiętych w ustawie o emeryturach pomostowych (mimo wcześniejszej obecności w wykazie), a warunki i charakter ich pracy nie uległ zmianie. Zwracamy również uwagę na powstanie nowych zawodów, których charakter pracy uzasadnia umieszczenie ich w katalogu prac wykonywanych w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze.

Niestety, rozmowy toczone od lat na poziomie Rady Dialogu Społecznego nie doprowadziły do wypracowania, satysfakcjonującego nasze organizacje członkowskie, kompromisu w odniesieniu do wyżej omawianych kwestii. Dlatego domagamy się wspólnych działań i uzgodnień ze stroną rządową na każdym etapie prac nad załącznikami do ustawy zawierającymi wykaz prac wykonywanych w szczególnych warunkach i o szczególnym charakterze.

Andrzej Radzikowski
Przewodniczący Ogólnopolskiego
Porozumienia Związków Zawodowych

Dorota Gardias
Przewodnicząca Forum
Związków Zawodowych

19.10.2022

Przewodnicząca

Stanisław Lewak

PRZEWODNICZĄCA
FORUM ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH
Dorota Gardias